

Espanyol per a persones estrangeres

Nivell bàsic

Competència lingüística comunicativa

A. Competència pragmàtica

1. Funcions

1.1. Coneixements i informació

Afirmar, negar; identificar/se; anunciar (que es dóna alguna cosa a algú, un fet quan es produeix, un fet imminent); comparar (coses, persones, fets, llocs, èpoques...); demanar i donar informació (sobre coses, llocs, persones, activitats, accions habituals, esdeveniments passats o futurs, el que ha dit algú, causes o conseqüències); descriure (característiques de coses, persones o llocs; estats de persones, objectes o llocs; canvis, percepcions, sentiments); demanar i dir a qui pertany quelcom; definir requisits; expressar coneixement o desconeixement, expressar el grau de seguretat d'un fet; demanar i expressar si es recorda una cosa o algú, evocar; demanar confirmació i confirmar, desmentir.

1.2. Opinions, creences; hipòtesis

Expressar i demanar opinió; expressar acord i desacord, assentir i dissentir; formular hipòtesis (sobre persones, coses, sobre fets presents i futurs); predir, valorar un fet (com a fàcil o difícil, possible o impossible, necessari o innecessari, probable o improbable, obligatori o no obligatori, prohibit o permès).

1.3. Propòsits d'acció: intencions, decisions, voluntat

Expressar el propòsit, la intenció o la voluntat de fer alguna cosa; oferir alguna cosa/ajuda, oferir-se a fer alguna cosa, respondre a un oferiment.

1.4. Actes directius i persuasius (que tenen com a finalitat que la persona destinatària faci o no faci alguna cosa).

Animar algú a fer una cosa, demanar consell, aconsellar, recomanar; alertar; concertar una cita; demanar i donar instruccions; demanar i donar permís, prohibir o denegar permís; demanar ajuda; demanar una descripció; demanar alguna cosa, demanar que algú faci alguna cosa com a favor; demanar sobre el propòsit, la intenció o la voluntat de fer una cosa; ordenar; proposar; queixar-se.

1.5. Sentiments, actituds, estat físic i anímic

Expressar diversió o avorriment; alegria o felicitat, il·lusió, tristesa, pena; afecte o simpatia, antipatia; aprovació, desaprovació, interès, desinterès; gust, disgust, fàstic; preferència; indiferència; dubte, ignorància, seguretat, inseguretat; esperança; sorpresa; ràbia; satisfacció, insatisfacció; estats físics, de salut o d'ànim (ansietat, dolor, alleujament...); sensacions físiques o psíquiques.

1.6. Relació social; actituds envers les altres persones

Saludar, respondre a una salutació; donar la benvinguda; presentar/-se, respondre a una presentació; acomiadar/-se; invitar, acceptar i refusar una invitació; adreçar-se a

algú, atraure l'atenció, respondre a una interpel·lació; demanar per algú, respondre quan es demana per algú; agrair, respondre a un agraïment; aprovar, desaprovar; demanar i acceptar disculpes o perdó; excusar-se, acceptar excuses; lamentar; expressar cortesia (en àpats, brindis, esternuts) i compliment; felicitar, respondre a una felicitació; interessar-se per algú/alguna cosa, respondre a mostres d'interès.

1.7. Establiment o manteniment de la comunicació

Demanar o donar informació sobre una paraula o expressió que no es coneix o que s'ha oblidat (la paraula, l'escriptura, la pronunciació, el significat, la traducció); demanar confirmació sobre la comprensió d'un enunciat; assenyalar comprensió o no comprensió d'un enunciat; demanar i donar confirmació sobre el significat d'un enunciat; demanar o donar aclariments sobre el significat o la intenció d'un enunciat, parafrasejar; demanar i donar confirmació sobre la correcció d'un enunciat; lletrejar o sol·licitar que es lletregi una paraula; repetir o sol·licitar repetició; demanar a algú que parli més a poc a poc; demanar a algú modulacions de la veu (que parli més alt o més baix).

2. Competència sociolingüística

Atès que la llengua és un fenomen sociocultural que incideix en la forma en què les persones es comuniquen i que comporta una manera de veure i d'entendre el món, cal posar l'accent en els aspectes de l'ús de la llengua, que es relacionen amb aquest fenomen i que conformen la competència lingüística. A continuació es llisten els aspectes que caldrà incorporar en el curs del procés d'ensenyament-aprenentatge d'aquest nivell:

2.1. Marcadors lingüístics de relacions socials que reflecteixen les diferències en l'estatus de les persones interlocutores, la proximitat de la relació i el registre del discurs, i es manifesten en:

- La selecció i l'ús de les salutacions de rebuda, presentació, comiat.
- L'ús de formes de tractament informal.
- Les convencions en els torns de paraula.

2.2. Fórmules de cortesia que varien d'una cultura a una altra i la inadequada aplicació de les quals entrebanca o impossibilita el funcionament dels principis de cooperació i pot comportar malentesos interculturals.

2.3. Iniciació al reconeixement d'alguns aspectes paralingüístics i de llenguatge corporal, molt bàsics, com a suport per facilitar la comprensió de la llengua que s'aprèn.

B. Competència discursiva

El text com a unitat mínima de comunicació.

1. Organització del discurs

1.1. Adequació al context

Relació del text amb la situació de comunicació. Identificació i/o selecció de:

1.1.1. Els indicis situacionals (lloc, canal, destinataris, persones interlocutores i relació entre ells...) i la intenció comunicativa en situacions clarament definides i previsibles.

- Altres indicis (gestualitat, elements icònics i visuals, etc.).

1.1.2. Funció comunicativa del text.

- Tipus de text i format: Varietat i registre.
- 1.1.3. Llengua oral i llengua escrita. Convencions i diferències d'ús bàsiques entre el codi oral i l'escrit.
- 1.1.4. Registre formal i informal. Diferències bàsiques.
- 1.1.5. Tema: el contingut. Selecció d'informació rellevant per a desenvolupar el tema.

1.2. Coherència textual

El text com a unitat global de significat.

- 1.2.1. Pertinència del contingut.
 - Selecció de contingut rellevant.
 - Idees principals i secundàries en textos senzills.
- 1.2.2. Estructuració del contingut.
 - Ordenació lògica de les idees: seqüenciació temporal dels fets descrits...
 - Agrupació d'idees relacionades en un mateix paràgraf. Ordenació dels paràgrafs. (tot i que siguin textos i/o paràgrafs breus).
 - Selecció de les estructures morfosintàctiques i del lèxic adequats.

1.3. Cohesió textual

Organització interna del text. Inici, desenvolupament i conclusió de la unitat textual. Relacions sintàctiques i semàntiques (fenòmens gramaticals i lèxics) que connecten els enunciats d'un text entre si.

1.3.1. Inici del discurs

- Mecanismes iniciadors (presa de contacte): *Hola; ¿qué tal?, ¿Cómo estás?; Buenos días...*; vocatiu seguit de dos punts per iniciar notes, postals, correus electrònics: *Jaime, Queridos abuelos*. Inici de contacte telefònic: *¿Diga? ¿El señor Martínez, por favor?* Interpel·lacions: *Oiga (oye, Perdona/-a; Por favor!; Hola*

1.3.2. Desenvolupament del discurs

Manteniment del tema

- Correferència anafòrica/ catafòrica. Substitució d'elements esmentats o per esmentar en el discurs per proformes: articles, demostratius, pronoms, possessius de tercera persona, indefinits, quantificadors i adverbis propis del nivell. Concordança dels temps verbals i amb els marcadors temporals propis del nivell.
- El·lipsi del subjecte o del verb
- Reformulació: *Es decir,...*
- Demanar aclariments: *¿Puedes repetir, por favor?*

Expansió del tema

- Exemplificació: *Por ejemplo...*
- Definicions: *Esto es...; Esto quiere decir/significa.*
- Enumeració, seqüenciació temporal: *Primero...; Después...; También; Al final.*
- Contrast: *En cambio.*
- Introducció de nous temes: *Y también.*
- Personalització: *Para mí...; yo creo que...*

1.3.3. La connexió: ús d'elements d'enllaç i organització del text.

- Addició: *Y; También.*
- Contrast: *Pero.*
- Finalitat: *Para.*
- Causa: *Porque; es que.*
- Conseqüència: *Por eso.*
- 1.3.4. Conclusió del discurs
 - Indicació de tancament textual i tancament textual: *Y al final, y nada más.*

1.3.5. Discurs oral: iniciació i manteniment (recursos específics).

- El torn de paraula: presa, manteniment i cessió. Explicitació del pronom personal per marcar el canvi de torn: *¿Y tú?; Pues yo; A mí, también.*

Paper de les persones interlocutores.

- Demostració de comprensió: *Sí, claro; Sí, sí; vale, vale.*

- Demostració d'incomprensió: *¿Qué?; ¿Cómo?; No lo entiendo; ¿Qué has dicho?; ¿Perdón?*

- Petició d'aclariments: *¿Qué quieres decir?; ¿Puedes repetir, por favor?; ¿Cómo se dice?; ¿Cómo se pronuncia?; ¿Cómo se escribe?; ¿Qué significa?;*

- Manteniment de la comunicació: *Sí; ya, ya; claro; es verdad; por supuesto; ah, ¿sí?; ah, ¿no?; tienes razón; vale, de acuerdo; ¡qué dices!; ¿sí?; ¿tú crees?*

- Petició de confirmació: *¿Verdad?; ¿no? ¿seguro? ¿te parece bien?*

- Recursos dilatoris: *Bueno; hombre, no sé; depende.*

- Autocorrecció, rectificació, expressió de dubte: *No sé; bueno; mejor.*

- L'entonació com a recurs de cohesió del text oral. Identificació i producció dels patrons melòdics de l'entonació en oracions enunciatives, interrogatives i exclamatives.

1.3.6. La puntuació com a recurs de cohesió d'un text escrit: ús dels signes de puntuació.

2. Textos i àmbits d'ús

2.1. Expressió i interacció oral

2.1.1. Descripcions de persones, llocs, imatges,...

2.1.2. Narracions de fets concrets i d'experiències.

2.1.3. Instruccions bàsiques: receptes, pautes per fer una cosa i indicacions per anar a un lloc.

2.1.4. Converses de caràcter col·loquial amb amigats, familiars i companys i companyes; a la feina/escola i a l'entorn habitual (botigues, restaurants...), en situacions de la vida quotidiana.

2.1.5. Converses telefòniques (breus) de caràcter social,...(situacions molt bàsiques de la vida quotidiana).

2.2. Expressió i interacció escrita.

2.2.1. Descripcions de persones, llocs, imatges

2.2.2. Narracions de fets concrets i d'experiències.

2.2.3. Instruccions bàsiques: receptes, pautes per fer una cosa i indicacions per anar a un lloc.

2.2.4. Cartes informals. Notes i postals. Missatges de correu electrònic...

2.2.5. Anuncis breus. Respostes a anuncis breus.

2.2.6. Contribució a pòsters i material de l'aula o de l'escola, revista de l'escola o grup d'oci...

2.2.7. Participació en *xats*, *blogs*, *moodle*, etc. i altres mitjans que ens ofereixen Internet i les TIC.

2.2.8. Escriure per comunicar o compartir opinions i també pel plaer d'escriure (o jugar amb la llengua): cançons, poemes, breus textos literaris, etc.

2.3. Comprensió oral

2.3.1. Documents àudio i audiovisuals (textos molt breus i senzills de situacions habituals de la vida quotidiana preparats per a la classe).

2.4. Comprensió escrita

2.4.1. Notes, postals, cartes sobre temes habituals de la vida quotidiana.

2.4.2. Fulls d'informació general o específica (turístics, d'instruccions de funcionament, sobre una institució o lloc públic (museus, biblioteques, escoles...), amb informació mèdica, sempre que estiguin escrits amb un llenguatge senzill o vagin acompanyats d'imatges que il·lustrin el text.

2.4.3. Programació de televisió. Cartellera d'espectacles. Horaris de transports públics i altres.

2.4.4. Anuncis breus sobre temes relacionats amb situacions de la vida quotidiana.

2.4.5. Cançons i poemes, breus i senzills, i lectures graduades.

2.4.6. Textos curts de diaris o revistes, sempre que el tema sigui conegut i el text estigui adaptat o es tracti de localitzar una informació específica o extreure'n una idea molt general.

2.4.7. Enunciat d'exercicis i d'exàmens o explicacions gramaticals.

2.4.8. Documents icònics (quadres, gràfics...).

2.4.9. Documents diversos (gràfics, d'àudio o vídeo) en suport electrònic: Internet...

2.5. Mediació oral i escrita

2.5.1. Fer d'intermediari/ària (en llengua meta, L1 o amb gestos...) a l'aula, entre el professorat i un o més companys i companyes; entre un text orals i escrits i els companys i companyes (per exemple: traducció o reformulació); i al carrer, entre persones interlocutores que no es poden entendre directament.

2.5.2. Fer d'intermediari/ària per a la comprensió d'avisos (orals i escrits), menús, cartells i fulletons informatius, breus i senzills.

C. Competència lingüística

1. Lèxic i aspectes semàntics

1.1. Repertoris lèxics relacionats amb els temes i amb els àmbits de la vida quotidiana, que es refereixen als objectius especificats per al nivell.

1.2. Famílies lèxiques (sinònims i antònims).

1.3. Paraules compostes i derivades (sufixos de derivació per a gentilicis, noms d'oficis...).

1.4. Abreviacions (números ordinals i escriptura d'adreces).

1.5. Interjeccions.

2. Morfosintaxi

Elements constituents de l'oració

2.1. El substantiu

2.1.1. Tipus de substantius

• Noms propis i comuns; comptables i incomptables; individuals i col·lectius.

2.1.2. Morfologia del substantiu

• Gènere i nombre de les coses. Gènere i nombre de les persones i animals. Regles generals bàsiques en substantius d'ús freqüent.

2.2. L'adjectiu

2.2.1. Morfologia de l'adjectiu

• Gènere i nombre. Regles generals.

• L'apòcope.

• L'adjectiu posposat i casos freqüents d'anteposició.

• Concordança.

2.2.2. La comparació (superioritat, inferioritat). El superlatiu. El sufix *-ísimo*.

2.3. Els determinants

2.3.1. Articles

- Definitius. Formes. Contracció de *e/* amb les preposicions *a*, *de*.
- Indefinitius. Formes.
- Concordança i usos d'un o de l'altre o absència d'ambdós.

2.3.2. Demonstratius (adjectius i pronoms)

- Formes, concordança i usos.

2.3.3. Possessius (adjectius i pronoms)

- Formes, concordança, posició i usos.

2.3.4. Numerals (adjectius i pronoms)

- Cardinals: concordança, escriptura, lectura i usos.
- Ordinals (1° a 10°): concordança, escriptura, lectura i usos.

2.3.5. Indefinitius (adjectius i pronoms)

- Formes, concordança i usos.

2.3.6. Quantificadors (adjectius i pronoms)

- Formes, concordança i usos.

2.4. Els pronoms

2.4.1. Pronoms personals subjecte.

- Formes, concordança amb el verb i ús.

2.4.2. Pronoms de complement directe.

- Formes, posició davant o darrera del verb i ús.

2.4.3. Pronoms de complement indirecte.

- Formes tòniques. Reduplicació del complement indirecte.

2.4.4. Iniciació a la combinació de dos pronoms.

2.4.5. Pronoms amb les preposicions més freqüents.

2.4.6. Construccions pronominals reflexives i valoratives.

2.4.7. Pronoms relatius: *que*, *donde*.

2.4.8. Pronoms interrogatius.

2.4.9. Pronoms exclamatius.

2.5. El verb

Introducció als elements bàsics de la conjugació

2.5.1. Present d'Indicatiu.

- Conjugació dels verbs regulars i dels irregulars d'ús freqüent.
- Usos.

2.5.2. Pretèrit indefinit.

- Conjugació dels verbs regulars i dels irregulars d'ús més freqüent.
- Usos.

2.5.3. Pretèrit perfet d'Indicatiu.

- Conjugació. Paradigma dels participis regulars i irregulars.
- Usos.

2.5.4. Pretèrit imperfet d'Indicatiu.

- Conjugació verbs regulars i irregulars.
- Usos.

2.5.5. Futur simple.

- Conjugació dels verbs regulars i irregulars.
- Usos: parlar del futur.

2.5.6. Imperatius d'ús freqüent presentats com a fórmules: *pasa*, *ven...*

2.5.7. Usos del subjuntiu molt codificats i presentats com fórmules: *que descansas*; *que le vaya bien*.

2.5.8. Perífrasis verbals.

- Conjugació i usos de les perífrasis més freqüents: *ir a* ; *tener que* ; *hay que + infinitiu*;

2.5.9. Formes no personals del verb

- Infinitiu simple. Usos com a substantiu i com a verb.
- Gerundi: *estar* + gerundi. Usos.
- Participis regulars i irregulars. Usos: temps compostos del verb; adjectiu.

2.5.10. Usos i contrastos entre els verbs: *ser* i *estar*; *estar* i *haber*.

2.6. Les preposicions i locucions preposicionals

- Formes i usos de les preposicions simples d'ús més freqüent.
- Formes i usos de les locucions preposicionals d'ús més freqüent.

2.7. Els adverbis i locucions adverbials

- Formes, posició i usos dels adverbis d'ús més freqüent.
- Formes, posició i usos de les locucions adverbials d'ús més freqüent.

2.8. Conjuncions i connectors de coordinació i subordinació d'ús més freqüent.

L'oració

Regles generals de l'ordre dels elements constituents de l'oració afirmativa, negativa i interrogativa.

2.9. L'oració simple

2.9.1. Tipus d'oració simple.

- Oració declarativa afirmativa o negativa + *¿verdad?*, *¿no?*
- Oració interrogativa directa introduïda per un pronom interrogatiu.
- Oració exclamativa.
- Oracions amb verbs d'opinió: *creer que*, *parecer que*
- Oració impersonal amb verbs unipersonals i de fenòmens atmosfèrics

2.10. L'oració composta

La coordinació

- Oracions copulatives.
- Oracions disjuntives.
- Oracions adversatives.

La subordinació

2.10.1. Oracions subordinades substantives amb el verb en present d'indicatiu i forma afirmativa (*creo que*, *me parece que...*).

2.10.2. Oracions subordinades de relatiu amb antecedent conegut i pronoms *que* / *donde* ; o amb determinant (*el que*, *aquella que...*).

2.10.3. Oracions subordinades adverbials.

- Temporals: *cuando* + present d'indicatiu; *antes de* / *después de* + infinitiu.
- Oracions causals: *porque*, *es que* + indicatiu.
- Oracions finals: *para* + infinitiu
- Oracions consecutives: *así que*; *y*, *por eso*;
- Oracions condicional: *Si* + present d'indicatiu, + present d'indicatiu / futur/ *ir a* + inf.
- Oracions comparatives.

3. Ortografia i aspectes gràfics

3.1. L'alfabet. Relació grafia i so.

- 3.2. Iniciació a l'ús de majúscules i minúscules.
- 3.3. Grups de lletres que representen un únic so (*ch / ll / rr / qu*); o que no sona (*h*).
- 3.4. Lletres que poden representar sons diferents.
- 3.5. Introducció a la separació sil·làbica en textos escrits.
- 3.6. L' accent. Introducció a les regles generals d'accentuació de les paraules i introducció de l'accent gràfic especialment en les formes verbals que s'estudien i a les paraules d'ús freqüent que es distingeixen per l'accent.
- 3.7. Els signes de puntuació: punt, coma, dos punts, punt final, punt seguit.
- 3.8. Abreviatures d'ús freqüent.
- 3.9. Lectura de les sigles d'ús més freqüent (EOI, UE...).
- 3.10. Símbols d'ús freqüent (@, €, \$).

4. Fonètica i fonologia

- 4.1. Identificació i producció de fonemes vocàlics.
- 4.2. Introducció a la identificació i producció de fonemes consonàntics.
- 4.3. Introducció a l'enllaç dels sons en el grup fònic.
- 4.4. Classificació de les paraules per la posició de l'accent fonètic.
- 4.5. Sensibilització al reconeixement i pronunciació de l'accent, ritme i entonació estàndard.
- 4.6. Identificació i producció dels patrons melòdics de l'entonació enunciativa, interrogativa i exclamativa.
 - Correspondència entre les unitats melòdiques i el sistema de puntuació: punt, coma, signes d'interrogació i exclamació.
 - Sensibilització de la importància dels factors melòdics per comunicar-se de forma efectiva amb les persones interlocutores.